

Warszawa, 26 lipca 2017 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
p.o. Rzecznika Praw Pacjenta
Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-WIP/WPR.420.18.2017.ES.1

Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Podstawowym zadaniem Rzecznika Praw Pacjenta, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹ (dalej: ustawa) jest ochrona praw pacjentów, określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych.

Opierając się na uzyskanych danych oraz przeprowadzonych analizach, uprzejmie wskazuję, iż Rzecznik Praw Pacjenta dostrzega rozbieżność stanowisk podmiotów leczniczych w aspekcie realizacji prawa dostępu do świadczeń zdrowotnych pacjentów posiadających szczególne uprawnienia. Przepisy art. 47c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych² (dalej: ustawa o świadczeniach) stanowią, że świadczenie z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej nie może być udzielone w terminie późniejszym niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia. Natomiast w ustawie o świadczeniach brak jest definicji ambulatoryjnej opieki specjalistycznej co powoduje problemy interpretacyjne co do zakresu świadczeń w których rejestracja uprawnionych pacjentów powinna nastąpić w terminie nie dłuższym niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia. Trudności interpretacyjne dotyczą w szczególności świadczeń z zakresu rehabilitacji leczniczej, świadczeń ambulatoryjnych z zakresu stomatologii oraz psychiatrii z racji odrębnego wyszczególnienia tych świadczeń w art. 15 ust. 2 ustawy o świadczeniach od świadczeń z zakresu ambulatoryjnej opieki

¹ Dz. U z 2017 r. poz. 1318.

² Dz. U. z 2016 r. poz.1793, z późn. zm.

specjalistycznej oraz odrębnych rozporządzeń koszykowych. Jednocześnie zgodnie z definicją określoną w art. 5 pkt 1 ustawy o świadczeniach, ambulatoryjna opieka zdrowotna to udzielanie przez świadczeniodawców świadczeń opieki zdrowotnej osobom niewymagającym leczenia w warunkach całodobowych lub całodziennych. Ponadto – zgodnie z definicją pojęcia – świadczenia specjalistyczne (art. 5 pkt 36) to świadczenia opieki zdrowotnej we wszystkich dziedzinach medycyny z wyłączeniem świadczeń udzielanych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Co za tym idzie możliwa jest interpretacja, że ambulatoryjna opieka specjalistyczna to wszystkie świadczenia ambulatoryjne z wyłączeniem świadczeń udzielanych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej oraz, że pacjenci posiadający szczególne uprawnienia powinni być rejestrowani w terminie nie późniejszym niż 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia również w poradniach udzielających świadczeń ambulatoryjnych z zakresu rehabilitacji leczniczej, stomatologii oraz psychiatrii. Wątpliwość budzi również interpretacja powyższych przepisów w zakresie rejestracji pacjentów uprawnionych na badania diagnostyczne zalecane w toku leczenia ambulatoryjnego (np. badania USG, badania TK, badania RM, zabiegi fizjoterapeutyczne w trybie ambulatoryjnym).

W ocenie Rzecznika Praw Pacjenta uzasadnione jest przyjęcie interpretacji stosownie do której nie jest zasadne ograniczanie uprawnienia ww. pacjentów wyłącznie do pierwszorazowych wizyt w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz jego nierespektowania przy badaniach diagnostycznych zalecanych w toku leczenia ambulatoryjnego (np. USG, TK, RM, zabiegi fizjoterapeutyczne w trybie ambulatoryjnym). Powołując się na powyższe stanowisko, Rzecznik Praw Pacjenta uznał za naruszenie zbiorowego prawa pacjenta praktykę jednego z podmiotów leczniczych polegającą na respektowaniu szczególnych uprawnień pacjentów wyłącznie w zakresie pierwszorazowych wizyt w poradniach specjalistycznych, co prowadziło do ograniczenia prawa pacjentów do świadczeń zdrowotnych. Rzecznik nakazał zaniechanie ww. praktyki decyzją z dnia 6 grudnia 2016 r. (znak: RzPP-WPR.45.4.2016.RBR.UM). Na przedmiotową decyzję podmiot leczniczy złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który wyrokiem z dnia 10 maja 2017 r. skargę oddalił (sygn. VII SA/Wa 443/17).

Mając na względzie powyższe, przedstawione wątpliwości są istotne w kontekście przysługującego pacjentom prawa do świadczeń zdrowotnych - zgodnie z art. 6 ust 2 ustawy pacjent ma prawo, w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń

zdrowotnych, do przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych, procedury ustalającej kolejność dostępu do tych świadczeń.

Tym samym, Rzecznik Praw Pacjenta, działając na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 i 7 ustawy, zwraca się z prośbą do Pana Ministra o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, w tym rozważenie podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do wyeliminowania wskazanych wątpliwości. Postulowane zmiany mogłyby polegać na korekcie brzmienia art. 47c ust. 4 zdanie drugie ustawy o świadczeniach – „świadczenie z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej” należałoby zastąpić sformułowaniem: „świadczenie z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej” – (definicja z art. 5 pkt 1). Proszę również o stanowisko Pana Ministra w kwestii realizacji szczególnych uprawnień Pacjentów w dostępie do badań diagnostycznych zleconych w toku leczenia ambulatoryjnego.

Z poważaniem

ZASTĘPCA RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Grzegorz Błażewicz

Zastępca Rzecznika Praw Pacjenta

Do wiadomości:

Pani Beata Szydło – Prezes Rady Ministrów.